

УДК 620.9

Вашишак І.Р., к.т.н, доцент, Сорохманюк М.Я., магістрант,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Питання енергоспоживання і енергозбереження стають одним з визначальних факторів успішного переходу до сталого розвитку. Необхідність підвищення ефективності енергозбереження в системах теплопостачання зумовлена постійним зростанням вартості енергоносіїв, високою енергоемністю та низькою енергоефективністю.

Для підвищення ефективності впровадження енергозберігаючих заходів у системі теплопостачання підприємства необхідно розробити та впровадити систему енергетичного менеджменту (СЕМ) відповідно до вимог ДСТУ ISO 50001 [1], яка би стимулювала енергозбереження. Це дасть змогу виокремити проблему енергоефективності, з'ясувати причини виникнення зайвих енерговитрат та їх джерела, визначити ключові цілі й сформулювати конкретні чіткі рекомендації для їх досягнення.

Щоб встановити чи відповідає діяльність підприємства вимогам нормативних документів з енергоефективності та енергозбереження в системах теплопостачання, проведено внутрішній аудит системи енергоменеджменту спеціально створеною комісією підприємства.

Дослідження проводилося в декілька етапів. Спочатку було задано ряд запитань головному енергетику підприємства, зібрано всю необхідну документальну інформацію. Для оцінювання відповідності СЕМ певному рівню ефективності функціонування використано набір критеріїв перевірки відповідно до ДСТУ 5077 [2].

Після детального аналізування інформації визначено 4 рівень ефективності функціонування СЕМ. На даному підприємстві дотримуються вимог нормативних документів щодо енергозбереження, розроблено Місію та цінності компанії, проводяться енергетичні аудити теплових мереж та котелень тощо.

Однак, є ряд недоліків, для усунення яких потрібно:

- проінформувати кожного співробітника підприємства про його роль у реалізації енергоощадної політики підприємства;
- виділити службу енергетичного менеджменту в окремий підрозділ з керівником; розробити Положення про службу;
- визначити вимоги до технічного забезпечення СЕМ, необхідного для ефективного функціонування СЕМ;
- визначити кількість ресурсів, необхідних для ефективного функціонування СЕМ;
- ввести стимулювання за економію паливно-енергетичних ресурсів.

Висновок. Комплексні заходи з енергозбереження, які виконуються на даному підприємстві, дозволяють оптимізувати витрати на виробництво та реалізацію теплової енергії в системах теплопостачання, забезпечують істотну економію енергоносіїв. Виконання перерахованих заходів вимагає вкладення значних матеріальних коштів, проте вони дозволяють максимально ефективно використовувати енергетичні й фінансові ресурси.

З ціллю сертифікації СЕМ на даному підприємстві відповідно до стандарту ДСТУ ISO 50001 необхідно усунути виявлені при внутрішньому аудиті недоліки та провести зовнішній аудит.

Список використаних джерел:

1. Енергозбереження. Системи енергетичного менеджменту. Вимоги та настанова щодо використання (ISO 50001:2011, IDT): ДСТУ ISO 50001:2014 – [Дата введення 01.01.2015]. – К.: Мінекономрозвитку України, 2015. — 27 с. — (Національний стандарт України).
2. Енергозбереження. Системи енергетичного менеджменту промислових підприємств. Перевірка та контроль ефективності функціонування: ДСТУ 5077:2008. - [Чинний від 2009-07-01]. - К.: Держспоживстандарт України, 2007. - 22 с. - (Національні стандарти України).